

Mål C-459/99

**Mouvement contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie
ASBL (MRAX)**

mot

belgiska staten

(begäran om förhandsavgörande från Conseil d'État (Belgien))

”Medborgare i tredje länder som är makar till medborgare i medlemsstater —
Viseringskrav — Rätt till inresa för makar utan identitetshandlingar eller
visering — Rätt till vistelse för makar som rest in olagligen — Rätt till vistelse
för makar som rest in lagligen men vars visering upphört att gälla vid tiden för
ansökan om uppehållstillstånd — Direktiven 64/221/EEG, 68/360/EEG och
73/148/EEG och förordning (EG) nr 2317/95”

Förslag till avgörande av generaladvokat C. Stix-Hackl föredraget den
13 september 2001 I-6595
Domstolens dom av den 25 juli 2002 I-6630

Sammanfattning av domen

1. *Fri rörlighet för personer — Medlemsstaternas medborgares rätt till inresa och vistelse — Familjemedlemmars rätt till inresa — Make som är medborgare i ett tredje land och som saknar identitetshandlingar eller visering men som kan styrka sin identitet och äktenskapsbandet — Hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa föreligger inte — Avvisning vid gränsen — Otillåtet*
(Rådets förordning nr 2317/95; rådets direktiv 68/360, artiklarna 3 och 10, och 73/148, artiklarna 3 och 8)
2. *Fri rörlighet för personer — Medlemsstaternas medborgares rätt till inresa och vistelse — Make som är medborgare i ett tredje land och som kan styrka sin identitet och äktenskapsbandet men som olagligen har rest in i en medlemsstat — Beslut att neka uppehållstillstånd samt utvisning som enbart grundas på detta skäl — Otillåtet — Vidtagande av sådana åtgärder avseende allmän ordning och säkerhet som avses i direktiv 64/221 — Otillåtet*
(Rådets direktiv 64/221, artikel 3, 68/360, artiklarna 4 och 10, och 73/148, artiklarna 4, 6 och 8)
3. *Fri rörlighet för personer — Medlemsstaternas medborgares rätt till inresa och vistelse — Familjemedlemmars rätt till inresa — Make som är medborgare i ett tredje land och som lagligen har rest in i en medlemsstat — Beslut att neka uppehållstillstånd samt utvisning som enbart grundas på det skälet att viseringen har upphört att gälla — Otillåtet*
(Rådets direktiv 64/221, artikel 3.3, 68/360, artiklarna 3 och 4.3, och 73/148, artiklarna 3 och 6)
4. *Fri rörlighet för personer — Undantag — Beslut avseende utlänningspolitik — Beslut att neka ett första uppehållstillstånd — Avvisningsbeslut innan ett första uppehållstillstånd har beviljats — Förfarande för prövning och yttrande vid den behöriga myndigheten — Tillämpningsområde — Beslut rörande en utländsk make till en medborgare i en medlemsstat som saknar identitetshandlingar eller visering — Omfattas*
(Rådets direktiv 64/221, artiklarna 1.2 och 9)

1. Artikel 3 i direktiv 68/360, artikel 3 i direktiv 73/148 och förordning nr 2317/95 skall tolkas så, att en medlemsstat inte vid gränsen kan avvisa en medborgare i ett tredje land som är make till en medborgare i en medlemsstat och som försöker resa in i staten utan att inneha något giltigt

identitetskort eller pass eller i förekommande fall visering, när denne make kan styrka sin identitet såväl som äktenskapsbandet och när det inte finns någon omständighet utifrån vilken det kan fastslås att denne innebär en fara för allmän ordning, säkerhet eller hälsa i den mening som avses i

artikel 10 i direktiv 68/360 och i artikel 8 i direktiv 73/148.

Mot bakgrund av den vikt som gemenskapslagstiftaren har fäst vid skyddet för familjelivet är i ett sådant fall avvísning alltid en oproportionerlig och följaktligen förbjuden åtgärd.

(se punkterna 61 och 62 samt punkt 1 i domslutet)

är proportionerliga, skulle ett beslut att neka uppehållstillstånd och i ännu högre grad en utvisning, som enbart grundas på den berörde personens underlåtenhet att fullgöra rättsliga formaliteter avseende kontroll av utläningar, emellertid innebära att själva syftet med rätten till vistelse åsidosattes och vara uppenbart oproportionerligt i förhållande till överträdelsens allvar. En sådan underlåtenhet kan inte heller ensam föranleda sådana åtgärder avseende allmän ordning och säkerhet som avses i artikel 3 i direktiv 64/221.

(se punkterna 77—80 samt punkt 2 i domslutet)

2. Artikel 4 i direktiv 68/360 och artikel 6 i direktiv 73/148 skall tolkas så, att medlemsstaterna enligt dessa bestämmelser inte får vägra att bevilja uppehållstillstånd och inte får utvisa en medborgare i ett tredje land, som kan styrka sin identitet och sitt äktenskap med en medborgare i en medlemsstat, enbart av det skälet att denne rest in olagligen i denna medlemsstat.

3. Artiklarna 3 och 4.3 i direktiv 68/360, artiklarna 3 och 6 i direktiv 73/148 och artikel 3.3 i direktiv 64/221 skall tolkas så, att en medlemsstat inte kan vare sig vägra att bevilja uppehållstillstånd till en medborgare i ett tredje land som är make till en medborgare i en medlemsstat och som har rest in lagligen i denna medlemsstat eller utvisa han ur staten endast av det skälet att dennes visering hade löpt ut innan han ansökte om uppehållstillstånd.

Även om gemenskapsrätten inte innebär något hinder för medlemsstaterna att för åsidosättanden av nationella bestämmelser om kontroll av utläningar föreskriva varje lämplig åtgärd som är nödvändig för att säkerställa dessa bestämmelsers verkan, under förutsättning att dessa sanktionsåtgärder

Enligt artikel 4.3 i direktiv 68/360 och artikel 6 i direktiv 73/148 får medlemsstaterna för beviljande av uppehållstill-

stånd visserligen kräva att den handling med vilken den berörde reste in i staten uppvisas. Det uppställs i dessa bestämmelser emellertid inte något krav på att denna handling fortfarande skall vara giltig. Dessutom är utvisning ur landet av endast den anledningen att viseringen upphört att gälla en sanktionsåtgärd som är uppenbart oproportionerlig i förhållande till allvaret i åsidosättandet av nationella föreskrifter om kontroll av utlänningar.

(se punkterna 89—91
samt punkt 3 i domslutet)

4. Artiklarna 1.2 och 9.2 i direktiv 64/221 skall tolkas så, att en utländsk make till en medborgare i en medlemsstat har rätt att begära överprövning hos en sådan behörig myndighet som avses i artikel 9.1 av ett beslut att vägra att bevilja ett första uppehållstillstånd eller av ett beslut om utvisning som har fattats innan sådant tillstånd har beviljats, även när denne inte har någon identitetshandling och när denne trots viseringskrav har rest in i medlems-

staten utan visering eller har stannat kvar där sedan viseringen löpt ut.

Bestämmelserna i artikel 9 i direktivet skall nämligen ges en vid tolkning när det gäller deras tillämpningsområde, med hänsyn till att kravet på domstolsprövning av alla beslut som fattats av en nationell myndighet utgör en allmän princip som har sitt ursprung i medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner och som stadgas i Europakonventionen.

Att utesluta rätten till de i artikel 9 i direktivet föreskrivna processuella minimigarantierna när identitetshandling eller visering saknas eller när någon av dessa upphört att gälla, skulle dessutom i väsentlig mån frånta dessa garantier deras ändamålsenliga verkan.

(se punkterna 101, 103 och 104,
samt punkt 4 i domslutet)